

Ceuta i Melilla: els papers dels militars

La tensió evident que viuen Ceuta i Melilla ha convertit aquestes possessions espanyoles en focus informatiu permanent. Les preocupacions militars sobre el tema són exposades en aquest informe al qual EL TEMPS ha tingut accés.

Antoni Orts

Disset pàgines mecanografiades més dos apèndixs de dues i onze pàgines respectivament (aquest darrer exclusivament de mapes) ocupa el material escrit sobre Ceuta i Melilla lliurat als assistents al grup d'estratègia de l'Escuela de Mandos Superiores de l'exèrcit espanyol.

Aquest document reservat —al qual ha tingut accés EL TEMPS—

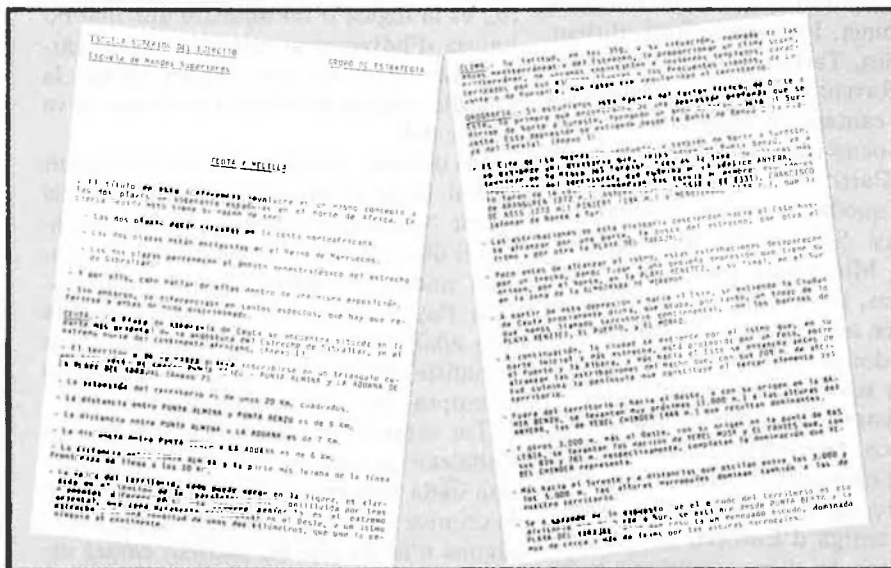
espanyol provenia precisament del Magrib, l'hermetisme dels cercles militars no permetia, ni permet encara, malgrat filtracions com les que presentem avui, fer-se una idea exhaustiva sobre quins són els seus motius concrets d'alarma.

Cicle de conferències

Les trenta pàgines d'aquest Informe sobre Ceuta i Melilla són en realitat el guió d'una conferència impartida

Melilla és considerada en els documents com una plaça d'una importància inferior a Ceuta.

demonstra allò que de feia mesos es repetia amb insistència: des dels cercles militars s'observa amb preocupació l'evolució dels esdeveniments en les anomenades «places de sobirania» i es preparen les modalitats de resposta a una hipotètica agressió per part del Marroc.

Tot i que el Plan Estratégico Conjunto aprovat fa uns mesos pel Ministeri de Defensa assenyalava que el perill principal, i l'amenaça potencial de guerra més important, per a l'Estat

da als alumnes de l'Escuela Superior del Ejército i formen part d'un pla més extens d'estudi del total del qual també coneixem dos documentadíssims informes sobre el Magrib en general, l'un, i sobre el Marroc, l'altre.

La constatació del fet que es tracta d'una conferència es traspua per les reiterades al·lusions a les «transparències» que esguiten el text. (Pàg. 7: «Pel que fa a les comunicacions hi ha les que figuren en el transparent. Com pot veure's, Ceuta compta amb

una xarxa de carreteres molt completa, que fa que cap punt del seu territori no quede a més de mil metres d'una carretera.»)

Aquesta conferència és dividida en setze apartats que tracten des dels aspectes geogràfics fins als aspectes polítics o militars de les dues ciutats nord-africanes. La introducció justifica que siguin tractades totes dues alhora, malgrat la diferència evident de les seues situacions, perquè «des dues places són situades en la costa nord-africana, totes dues són enclavades en el Regne del Marroc i pertanyen a l'àmbit geoestratègic de l'estret de Gibraltar.»

L'apartat sobre la primera de les

ciutats, la que és coneguda en àrab amb el nom de Sabta, s'inicia amb un extensa i detallada descripció geogràfica (orogràfica, climàtica, hidrogràfica i costa) en la qual es fan ressaltar especialment els aspectes relacionats amb la seguretat de la ciutat (pàg. 3: «Poden considerar-se com a obstacles relatius els llits del Barranc del

Jozri i del riu del Sidi Brahim, fronterers; però els altres, a partir de la divisòria principal, afavoreixen les penetracions en direcció a l'istme.») (A la mateixa pàgina: «La costa del territori, amb la relativa excepció de la península de l'Hacho, presenta certes facilitats per al desembarcament d'elements subtils.»).

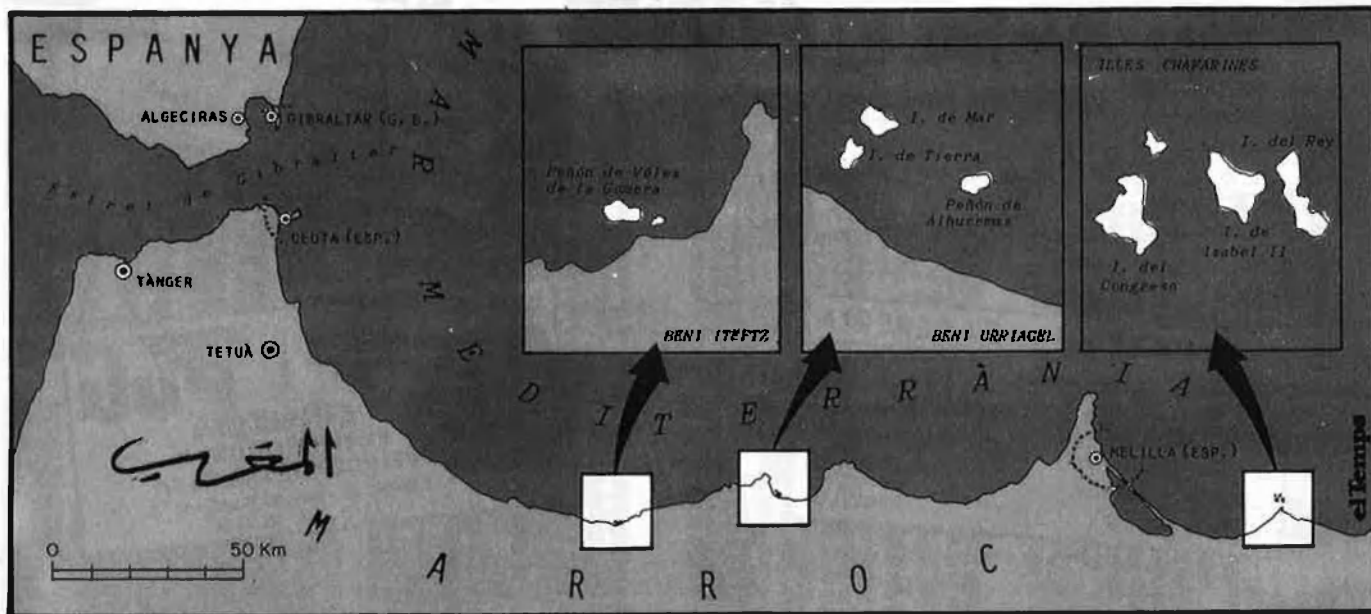
A continuació d'aquesta descripció geogràfica el document pren en consideració allò que defineix com a «Factor Humà». En tot aquest epígraf es fa una clara diferenciació entre la població «espanyola» (xifrada en 75.000 persones) i la «marroquina» (xifrada en 13.000, més 2.000 «nacionalitzats»), diferenciant els llocs d'habitatge de l'una i l'altra comunitat (pàg. 4: «la major part de la població espanyola habita en l'istme...», «la major part de la població marroquina habita en la barriada del Príncipe Alfonso») i afegint detalls tranquil·litzadors d'una dubtosa objectivitat (a la mateixa pàgina: «De tota manera, la fisonomia de Ceuta és la de qualsevol altra població de la costa andalusa»).

Tics heretats dels llargs anys de la dictadura afloren també en el document (pàg. 6: «En la memòria de tots nosaltres hi ha que Ceuta va ser el punt de partença d'aquell comboi que travessà l'estret l'agost del 1936 portant a la península les avantguardes de l'Exèrcit d'Àfrica, que representà un paper tan decisiu en la nostra Guerra d'Alliberament.»)

El factor socio-polític i militar

Una breu ullada a l'escassa economia ceutí serveix per a abordar els dos aspectes més rellevants del text: els definits com «Factor socio-polític» i «Factor militar»; la primera frase dels quals ja reconeix l'«Organització administrativa *sui generis* de Ceuta, reflex de la seua situació geogràfica i de la significació del territori per a Espanya».

Discretes crítiques velades a la for-

ma en què les autoritats duen el cas s'intercalen al llarg d'aquest apartat, i remarquen el fet que fins ara el delegat del govern en la plaça era el Comandant Militar, cosa que ja no succeeix, o que les violacions d'acords presumptament realitzades pel Marroc no obtenen cap resposta. (Pàg. 8: «Els problemes de la frontera a Ceuta són els derivats de l'existència d'una zona neutral, reconeguda en els tractats, que el Marroc ignora, violant-ne l'estatus continuament. Aquestes violacions són tolerades per part d'Espanya.»)

Sobre les tensions amb el Marroc, el document afirma que no n'hi ha d'importants en l'actualitat —cal tenir en compte que és anterior als darrers esdeveniments—, tot i que reconeix una «permanent tensió soterrada» i l'existència del Movimiento de Liberación de Sabta (pàg. 8: «així, els atemptats terroristes amb artefactes explosius) a l'estiu de 1974...»). En la mateixa pàgina s'estima que «els marroquins nacionalitzats espanyols són l'instrument que s'està usant, cada vegada més, per a l'adquisició, amb diners marroquins, d'immobles en el territori de Ceuta».

Després d'un repàs a les unitats mi-

litars amb les quals compta la Comandància General, entre les quals destaca l'existència de tres tabors de regulars i tres banderes de la Legió, l'apartat dedicat al Factor militar s'inicia amb la descripció de les bateries d'artilleria instal·lades en la ciutat, les quals són definides com el contrapunt de les instal·lades a l'altra banda de l'estret. El document lamenta que aquesta possibilitat de defensa i control no haja estat tinguda en compte en altres èpoques pels partits i els governants espanyols i es fa concretament una al·lusió actual explícita al PCE «(el dirigents del qual), malgrat el text de la Constitució, expressaren el criteri que les places són territori marroquí». Acaba remarcant que «(aquest partit) no considera l'opinió del habitants de Ceuta i Melilla». Pel que fa als partits nacionalistes basc i català, es remarca que «no expressaren la seua opinió».

Sorprèn una afirmació en el sentit que pressions internacionals han impedit una millor fortificació de la ciutat (pàg. 11: «Les pressions internacional, sobretot d'Anglaterra, han impedit durant molt temps que aquest territori es dotàs amb els mitjans necessaris per contribuir amb to-

tes les seues possibilitats al domini de l'estret, i que s'ampliàs el territori, millorant-ne la situació tàctica». Aquesta «ampliació del territori», que pot interpretar-se com una conquesta de territori marroquí, es justifica per les necessitats de protegir el port de l'artilleria. (Pàg. 12: «tot el territori és dins el radi d'acció d'una Artilleria de Campanya assentada a fora. Des del Yebel Chinder fins a Punta Almina hi ha menys de deu quilòmetres de distància. Una artilleria basada en territori marroquí bat els assentaments de la bateria de 15/24 d'El Hacho i, no cal dir-ho, els de la bateria costera de Punta Blanca, ja que es troben a 2.000 metres de distància. No pot pensar-se en la utilització del port amb un enemic en la frontera.»)

Melilla, un problema més aguditzat

A partir del full 12, la conferència se centra en la situació de Melilla, en la qual es considera que «el problema marroquí s'aguditza», gràcies a la disminució progressiva de la població espanyola i l'augment de la població àrab (pàg. 13: «la població marroquina

Un bon regal... un llibre

Iluna
 LLIBRERIA
 PAPERERIA
 Torreia de Miramar, 16
 Tel. 362 46 74
 BENIMACLET
 46020-VALENCIA

MANANTIAL
 NOVETATS
 EN LLIBRES
 Tel. 332 24 02. Pau, 7. VALENCIA-3

3iR 3iRatlla
 LLIBRERIA - PAPERERIA
 - Llibre en la nostra llengua
 - Llibre d'educació
 - Llibre infantil
 Carcaixent, 24
 Tel. 23 33 41
 CASTELLÓ

ALTALÍ i TRUC
 LLIBRERIA
 EL LLIBRE COM A
 VEHICLE DE CULTURA
 Passeig de Francos Rodríguez, 5
 ELX. Tel. 45 38 64

Les reivindicacions musulmanes han provocat tensions durant els darrers mesos a les dues ciutats.

permanent és de 7 a 11.000 persones, el 23 per cent»), que provoca una «pressió immigratòria molt major».

Pel que fa al valor estratègic de la ciutat, aquesta es considera molt menys important que Ceuta. (Pàg. 14: «La configuració del territori, dominat de lluny i de prop pel massís del Gurugú, es tradueix en desavantatges de tipus tàctic evidents»). Qualifica, també, com a posicions «actualment sense cap valor» les illes i penysals que la volten.

Dues són les preocupacions més

evidents per als autors de l'estudi. (Pàg. 17: «La situació, en aquells territoris, dels mitjans adequats per a una intensa i eficaç actuació sobre la zona de l'estret») i «la previsió de plans de defensa de les places, de reforç de les guarnicions i d'accions a portar cap, no només per assegurar-ne la possessió, sinó perquè l'actuació des d'elles sobre l'estret quede garantida».)

La zona de l'estret queda, segons les conclusions finals, conformada com aquella d'on pot provenir el con-

flicte. (Pàg. 17: «Res no hi ha en l'actualitat que en l'aspecte militar pre-ocupe Espanya en la seua frontera amb França i, segons sembla, han desaparegut les raons que podien preocupar-nos en la nostra frontera amb Portugal. Tampoc no hi ha res que implique preocupació pel que fa a la nostra frontera amb Gibraltar, encara que no hàgem aturat les nostres reivindicacions. Per tant, les nostres preocupacions es concentren en les fronteres de les nostres places nord-africanes i en les Illes Canàries, on les circumstàncies poden fer inevitable una acció que assegure la nostra posició.»)

Cal remarcar que, per als autors de l'estudi, els possibles conflictes no són només emmarcats per les tensions amb el regne del Marroc sinó que es contempla la possibilitat d'una jugada soviètica per controlar l'estret, fonamentalment a través d'Algèria —conclusió que possiblement el pacte entre Marroc i Libia haja alterat, i agreujat— amb la qual cosa (pàg. 16: la temperatura bèl·lica en l'estret arribaria a una graduació molt perillosa.») Això, si arriba al punt de conflicte, farà que la situació de Ceuta i Melilla siga «crítica». □

**JOAN MONLEON
MONLEONÍSSIM, ROSITA
AMORES-SARETA
SARETA, SARAH WELLES,
ORCHESTRA-XIVELI,
MADAME MONLE**

No us perdeu l'any vinent

Reserva de taules a la
Societat Coral El Micalet

Guillem de Castro, 75

Tel.: 332 07 86

VALÈNCIA

Patrocinat per Radiocadena
València

Organitzat per
Cascall Produccions, SA